

Tisková zpráva

ze dne 21. listopadu 2007

Vláda schválila výpověď dohody o sociálním zabezpečení mezi Československem a SSSR

Ve středu 21. listopadu 2007 vláda vyslovila souhlas s výpovědí Dohody mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení z roku 1959, která se dosud ještě používá ve vztahu k Ruské federaci.

Jedná se o překonaný typ mezinárodní smlouvy postrádající jakýkoli ekonomický či pojistný základ. Principy, na kterých Dohoda upravuje především důchody, ale i další oblasti sociálního zabezpečení, již nevyhovují současným podmínkám v obou státech. V některých směrech Dohoda vyvolává nejasnosti a z větší části ji ani dost dobře nelze provádět.

Po zvážení všech okolností souvisejících s aplikací Dohody bylo rozhodnuto její platnost ukončit. Tento akt nemůže být v žádném případě považován za snahu jakkoli oslabit sociální ochranu a právní jistoty osob migrujících mezi Českou republikou a Ruskou federací, ani za narušení úpravy vztahů v sociální oblasti mezi oběma státy. Naopak cílem je odstranit deformace v těchto vztazích nastalé v průběhu takřka 50 let uplynulých od sjednání Dohody s výhledem na přijetí nové moderní smlouvy.

Aby výpověď mohla být předána ruské straně, je třeba, aby s ní vyslovil souhlas také Parlament ČR. Bude-li výpověď doručena ruské straně do 30. června roku 2008, pak platnost Dohody uplynutím dne 31. 12. 2008 skončí.

Předpokládá se, že Dohoda bude nahrazena novou moderní smlouvou, jejíž text je již připraven. Tato smlouva respektuje mezinárodně uznávané principy smluvní úpravy, které se uplatňují v rámci Evropské unie a jsou obsažené v mnohostranných konvencích i v bilaterálních smlouvách mezi vyspělými státy světa.

Pokud by se nepodařilo novou smlouvu schválit tak, aby plynule nahradila Dohodu (na ruské straně dosud není ukončeno její vnitrostátní schvalování), nastalo by kratší či delší období, kdy by vzájemné vztahy v oblasti sociálního zabezpečení nebyly smluvně upraveny. To by mělo význam především v oblasti důchodů. Nepřihlíželo by se k dobám pojištění/zaměstnání v druhém státě a určitá část osob v České republice či v Ruské federaci by nespĺnila potřebnou dobu pro nárok na důchod. Schválením nové smlouvy by se tento stav odstranil.

Charakteristika připravované nové smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací

Jedná se o standardní smluvní dokument, respektující mezinárodně uznané principy smluvní úpravy obsažené v nařízeních Evropské unie, v mnohostranných konvencích a bilaterálních smlouvách vyspělých zemí, tj. rovnost nakládání s občany druhého smluvního státu, sčítání pojistných dob pro nárok na dávky, výplata dávek do ciziny, aplikace jediného zákonodárství vylučující dvojí pojištění.

Upravuje peněžité dávky v nemoci a v mateřství, důchody, peněžité dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání, příspěvek na dítě a pohřebné.

Do Smlouvy se pro překážky na ruské straně nepodařilo zařadit oblast zdravotní péče a oblast dávek v nezaměstnanosti, kde každý ze smluvních států bude uplatňovat výlučně své právní předpisy.

Nejvýznamnější změnu proti Dohodě mezi ČSR a SSSR o sociálním zabezpečení z roku 1959, s jejíž výpovědí dne 21. 11. t. r. vyslovila souhlas vláda ČR, přináší smlouva v oblasti důchodů: Dosud podle Dohody přiznával důchod stát trvalého pobytu občana se započtením doby zaměstnání i ve druhém státě, avšak bez jakékoli náhrady či refundace od tohoto druhého státu. Nová smlouva vychází z obecného principu smluvních úprav, podle něhož každý ze smluvních států poskytuje dílčí důchod odpovídající době pojištění získané podle jeho právních předpisů.

Návrh na sjednání nové smlouvy schválila vláda ČR svým usnesením č. 428 ze dne 18. dubna 2007. Česká strana je připravena k jejímu podpisu, jakmile obdržíme oznámení, že návrh smlouvy byl odsouhlasen i na ruské straně. Po podpisu smlouvy bude ještě třeba její projednání Parlamentem a ratifikace prezidentem republiky.

Jiří Sezemský
vedoucí oddělení styků s veřejností MPSV